نمره ۲٦۷ ایکنجی دوره

مدیر:
اسماعیل شمس

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین اورغانیدر

۲ شنبه ۱۴ مرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه			
	ایلیك	۱۲۰	ریال
٦	آیلیق	٦۵	"
۳	"	۳۵	"
۱	"	۱۲	"

بو ملق آذربایجان وفارس دیللرینده رادیو واسطه‌سیله وریلمشدر

ایران مشروطه انقلابی و فرقه‌میزین ×

بو گونکی سیاستی حقینده آقای پیشه‌وری‌نین گیچن گیجه شیرخورشید صحنه‌سینده بیان ایتدیگی نطقی

مشروطه نهضتی، ایران تاریخینده بویوك بیرحادثه‌در. بو واسطه‌ایله قرنلر بویی ظالم و امارت زنجیری آلتینده ازیلوب حق واختیاردان محروم اولان خلق آیاغا قالخوب نو. رینی موجودیتینی‌ثان ویروب نوزقدرت وقوه‌سینی آنلاماغا موفق اولمیشدر. اگرمشروطه حرکاتیندان آیری بیر نتیجه‌الده ایدیلمیش اولماسا بیله بو حادثه یعنی ملتین اوزینی تانییب اوز قدرتینی درك ایتمه‌سی اوقدربویوك و اوقدر قیمتلی بیر ایشدر که قطعاً‌وندان‌ئوتری ده دوله مشروطه فرمانینین امضا گونینی هر ایل خاطره و شکوه‌ایله جشن دوتولوب بایرام ایدیلمه‌سی لازم گلیر. حالبو که بوندان علاوه مشروطه‌نین داها دگرلی فایده‌لری ده چوخ اولموشدر. خلقین گوزینی آچیلماسی، خلقین سعادتی اوغروندا فداکارلیق گوسترمك، خلقه خدمت ایتمکله کسب افتخار ایتمك، اجتماعی جریانلارا باشچیلیق ایتمکله خلقین محبتینی قازانماق، ظاهری اولسادا مملکتین قوه عالیه‌سینین ملت اختیارینه کیچمه‌سی دولت اداره‌لری‌نین دخل وخرجینین ملت نماینده‌لری طرفیندن تعیینی، فردی حاکمیت یرینه قانونی وملی حاکمیتین برقرار ایدیلمه‌سی کیمی نتیجه‌لرین هر بیری اوز یرینده مفید و دگرلی ایشلردندر.

مشروطه نهضتینی اداره ایدنلر مطلقا فداکار و خیرخواه آدام‌لار اولموشلار اونلارین گوردیکلری ایشلر همیشه ایران آزادیخواهلارینه الهام ویرمیش اونلاری داها بویوك فداکارلیقلار گوسترمگه هدایت ایتمیشدر. انقلاب هرشعار آلتیندا اولورا اولسین مقدسدر. انقلابی اداره ایدن بویوك سیما لر هر طبقه‌دن آیاغا قالخیر قالخسین ملت طرفیندن احترام وستایش ایله یاد ایدیلملیدرلر. بیزیم مسئله‌میزدا خلقیمیزین آراسیندان قالخیب آزادلیق یولوندا بویوك لیاقت و ایمان نشان ویرن ستارخان خارق‌العاده فداکارلیقلار ائدن اولان باقرخان نوزدهمتی سایه‌سینده تبریز مجاهدلرینین سر آمدلیگی مقامینی کسب ایدن کربلای حسین باغبانلار بیزایله برابر

استبداد مبارزه‌سینده ایران روحانیلرینه رهبرلیك ایدوب خلقی مشروطه آلدالا هدایت ایدن بویوك روحانی عالملر. یمیزدن بهبهانی و طباطبانی شیخ کاظم خراسانی‌نی ده تقدیس ایتملی‌یك بیزیم نظریمیزده خلقی یئی حیاته ویئی مدنیته دعوت ایدن میرزا ملکم‌خان اصفهانی و میرزا آقاخان کرمانی، سیدجمال اسد آبادی تاریخی آداملاردر. بونلارین آدلاری گرك مشروطه تاریخینده‌ایری خطایله قید ایدیلمیش مشروطه و آزادلیق یولوندا جانلارینی فدا ایدن

میرزه جهانگیرخان و ملك المتکلمین و سایر آزادیخواهلارین‌دا آدلاری گرك احترامیله یاد ایدیلسین. بیز تولی پرست دگیلیك ولی خلق یولوندا جانبازلیق ایدنلری یاددان چیخاردان بیرملت جانباز و فداکار اوغوللار تربیت ایده بیلمز، گیچمیش انقلابچیلاری بویودوب اونلاری ملی قهرمان قایدا ییلمه میش بیر ملتین ایچریسیندن قهرمانلار چیخماز. تك بو نقطه نظردن اولسا بیله بیز مشروطه انقلابی‌نین باشچیلاری واوانقلابده موثر بیرصورتده فداکارلیق گوسترن انسانلاری چوق بویوك احترام ایله خاطرلاماملی‌یق.

مخصوصا بیزیم ایچون بیز آذربایجان دموکراتلاری ایچون قهرمان مجاهدلری خاطرلاماق اونلارین آدلارینی ابدیلشدیرمك، اونلارین مجسمه‌لرینی وجوده گتیرمك اونلارین فداکارلیقلارینی سایماق، اونلارین ده‌مالرینی تصویرایده‌ن داستانلار وجوده گتیرمك، ان جدی ان مهم ان واجب وظیفه‌لردندر.

بیزاونلارین مستقیم وارثی حساب اولوب و اونلارین باشلادیقلاری بویوك ایشی

ستارخان

باقرخان

آذربایجان خلقین افتخاری و ایران خلقی آزادلیغی یولوندا فداکارلیق ایدن تاریخی شخصیت لردر.

کماله یتیرمگه قیام ایتمیشیك اونا گوره ایشیمیزین باشلانماسینی همیشه افتخارایله یاد ایتملی‌یك.

مشروطه قهرمانلاری‌نین ایچریسینده چوق بویوك آداملار واردر که متاسفانه اونلارین آدلاری اونودولوب گیدیر، شاید بورادا حاضر اولان دموکرات یولداشلار. یمیزدان ایله‌لری واردر که او گون گوردیکلری بویوك ایشلری یادلاریندان چیخارمیشلار. شاید ایچریمیزده تبریز محاصره‌سینده آج بیر حالدا سلاح الده یوروماقیمیزدان مبارزه ایدن قهرمان مجاهد. لردن آز اولماسین. اونلاردان بوگون اولایدلر که لازمنجه قدر دانلیق ایتمیریك، بعضی. لری ده آرتیق قوجالدیقلارینه گوره الله‌ریندن بیر ایش گلمه. بیلمیر لاکین ایله‌لری ده وار درکه سنلری‌نین چوخلیغینه باخمیاراق بیزیم ملی نهضتده جدی و عملی صورتده اشتراك ایتمیشلر.

هر حالدا قرخ بیر ایل تاریخ نقطه نظریندن بویوك بیر مدت دگلدر اونا گوره تاریخی حادثه‌لر دیللدن دیله دانیشیلوب گیدیر.

بیرزمان گلرکه خلق مشروطه انقلابیندا حرکت ایده‌ن بیر مجاهد آختارار که نوزنین محبتی‌نی اونا اظهار ایتسین، بلکه بیر مدتدن صونرا اودا تاپیلمیاجاقدر او وقت خلق فقط تاریخه مراجعت ایده‌جك اورادان بویوك حرکتی اوگرنمك ایستیه‌جکدر بوجهتدن درکه تاریخه جدی صورتده توجه ایتمك الده اولان اسناد و مدارکی توپلاییب گله‌جك نسل ایچون ساخلاماق لزومی میدانه چیخر.

هله مستبد پادشاهین اختیارالینین قارشی‌سینین آلینماسی خلقین اوز سر نوشتینی کاغذ اوستینده اولسه‌بیله الده ایدیلمه سی کیچیك ایش دگلدر.

مشروطه امضاسی ایله بالاخره ایرانین استقلال و تمامیتینی تامینی ایچون عملا

مهم وجدی بیر واسطه وجوده گلمیشدر که اونی قرخ ایل مدتینده مملکت و ملتین کیچیردیگی تاریخی حادثه‌لر جانلی بیر صورتده اثبات ایتمکده‌در، مشروطه کیچیك بیر ایش دگل ایدی و اونین یولوندا جان قشانلیق ایدن آزادیخواهلاردا ایندیه دك اوز پاك وجدان و آزادیخواه روحلاری ساخلامیش اولالار اونلارینی قدرینی بیلملی اونلارا احترام گوزیله باخمالی‌یق، چونکه اونلار بزم بو گونکی ملی دموکراتیك نهضتمیزین پیش آهنگلری اولوب بیزیم بو گون لیکمك ایستدیگیمیز بویوك آزادلیق بناسینین بنوره داشینی قویمو. شلار. یری گلدیکی ایچون بورادا حرکت ایده‌ن آزادلیق و مشروطه قهرمانلارینا فرقه میز طرفیندن تبریك ایده‌رك دیبرم استبداد و زورگولیق رژیمینه ضربه‌وروان مشروطه مجاهدلرینه عشق اولسین.

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

داخله خبرلری

آذربایجان ایالتی انجمنینده قبول مراسمی

مردادین ۱۴ ینده، مشروطه بایرامی مناسبتیله (آذربایجان ایالت انجمنی طرفیندن آشاغیداکی ترتیب اوزره رسم قبول اجرا اولوناجاقدر:

دوشنبه گیجه‌سی، ساعت ۸.

یاریمدان ۹ یاریما قدر:

خارجی نماینده‌لر، اروپالیلر، مدنی رابطه ساخلایان جمعیتین عضولری ارامنه خلیفه‌سی و معاونلری.

مرکزی اورمتینه‌نین عضولری.

شهر اونیمه‌سنین هیئت علمیه‌سی شورای شهمدنین هیئت علمیه‌سی آقای والی، فرماندار و اداره رئیسلری.

(اونیورسیته) شورای عضولری معارف شورای عضولری.

دوکتورلار.

جراید مدیرلری.

بویوك رتبه‌لی افسرلر.

بلدیه انجمنی عضولری

مهندس لر

بیرنجی درجه تاجرلر.

ساعت ۹ یاریمدان ۱۰ یاریما قدر علما ـ اعیان ـ ملکدار ـ اصناف

ساعت ۱۰ یاریمدان ۱۲ یه قدر عموم ایچون در.

باقرخان هیکلینین نصبی ×

بو گون ساعت ٦ گون اورتادان سونرا ملی مجلس میدانیندا آذربایجان آزادلیق قهرمانی باقرخانین هیکلی نصب اولوناجاقدر.

یئی دوغوم ایوی ×

صحیه اداره‌سی طرفیندن یوز تخت خوابلی دوغوم، قادین خسته‌لیکلری و سوت ئمه‌ر اوشاقلار ایچون بیر مریضخانا آچیلماسی قرار آلینمیشدر. بو مریضخانا یاخین بیر زماندا آچیلاجاقدر.

بو مریضخانا دا بیر مامالیق و کورانه‌سی تشکیل تاپاجاقدر که بو فاکولته ده گون اورتادان قاباق علمی درسلر و گون اورتادان سونرا علمی درسلر گچیریله‌جکدر.

بو فاکولته آنجاق دیپلوملی قادینلار ایچون تشکیل ویرلمیشدر که، بورادا خانملار اوچ ایل تحصیل ایتدکدن سونرا مامالیق دیپلومیله ایشه باشلایاجاقلاردر.

ایش و زحمت اداره‌سینده

۲. مردادین ۱۳ ایندن ایش ایچون ایش و زحمت اداره‌سینه مراجعه ایدنلره قارت ویریله‌جکدر. ایش ایسته‌ینلر بو قارتلار واسطه‌سیله اشه گوندریله‌جکلر بوندان سونرا بو اداره‌یه مراجعه ایدنلر اوز سجل‌لرینی ده یانلاریندا گتیرملیدیلر.

مراغه ده

مراغه ده جوره گین چتینلیگی باعث‌لاعدیرماغدان اوتری ولایتی شورا، شهر انجمنی و ولایتی انجمنده تصمیم دوتولدی که، تثبیت اداره‌سی ان یاخشی و اعلا بوغدالاردان شهر اداره‌سینین اختیارینه قویسون شهر اداره‌سی‌ده بوغدانی دارتدیریب چورك گچیلره تحویل ویرسین

صلح قونفرانسینا عاید

خبرلر

تیچه گون قاباق صلح کنفرانسیندا استرالیا نماینده‌لر هیئتی رئیسی دکتر ادات سوزه باشلایب دیدی که گرك دشمن علیهنه مبارزه‌یه گیریشن بیوتن مملکتلر صلح معاهده‌لرینین طرفینده حرکت ایتسینلر.

بو پیشنهاد که صلح معاهده لرینین ماده‌لری ایکی اوچده بیر اکثریتله تصویب اولسون مخالفتله بیر پیشنهاددر یاکه گرك رای‌لری سایماق اگر قاطع اولورسا اکثریتی آپاریبدر.

مولوتف دکتراداتین سوزینین خلافینا اولاراق دیدی گمان ایله دیرم که صلح معاهده لرینین نهائی طرحی گرك دورت بیوك دولت ایله اولسون.

سیو مولوتف صلح کنفرانسینین تیچه گون بوندان قاباقکی جلسه سینده مفصل بیر نطق ایراد ایدیب دیدی که بو مجلس گرك بیر عادلانه صلح یاپماسین وجوده گتیریب ومحاربه‌دن خسارت گورمه‌ن بوتون مملکتلرین خصوصیله سووه‌تلر

اتفاقینین خسارتلری جبران وتامین اولونسون، معاهده‌لر گرك بیر رویه اتخاذ ایتمك که فاشیسم آرادان گیدیب دمکراسی تشویق اولونسین.

تیچه گون قاباق فرانسه سفارتینه باغلی فرانسه مطبوعات نماینده‌سی «لاپونه» بین ملتلند پاریس صلح کنفرانسینا گیدن ایران مطبوعات نماینده‌لری افتخارینه بیر ضیافت مجلسی تشکیل اولمشدر.

یاریه گیدنلر عبارتدرلر.

اتورخانه رهبر روزنامه‌سی طرفیندن.

جهانگیر بشر روزنامه‌سی طرفیندن.

محمدزمان پهلوان ظفر روزنامه‌سی طرفیندن.

ابراهیمی آذربایجان روزنامه‌سی طرفیندن.

خسروانی افکار ایران روزنامه‌سی طرفیندن.

آقای مجید موقر مهر ایران روزنامه‌سی مدیری.

و برنین مهر ایران روزنامه‌سی طرفیندن.

اسماعیل ۰ زاوری — آزاد عقیده

قادینلار ایره‌لی!

خرافات علهینه کسگین مبارزه

من ، آنا باجیم و یا سایر قادین‌لار ایله اجتماعی باره‌ده دانیشدیغیم زمان اونلاردان بیر پارا جواب‌لار ایشیدیرم که ، اصلا بو گون که محیطه اویغون اولماماغی ایله برابر جوان قورولوشوموزون معنایه دوغرو گوتوره‌جگی بیوک آددیم‌لاری مقابلینده سد اولماغی دا بعید نظره گلیر ، هر وقت آنامدا آزادلیق ساحه‌سینده آزاد یاشاماغی حبیب اونون مقدراتین توز اختیاریندا اولماغی بیلدیریرم و او کیمی بیوک لرجه قادین و یا کره بین آدلانان (ضعیفه !!) لرین انگیلی دوغرو دلالت و اماره ، دوغرو سوق ایدن عمل‌لری گوستریب چاره یولوسن نشان ویریرم اما نه اثنچه مدم دوز گون سوزلریم اونلاره تیر بخشلامیر بلکه آرزی توز بدبخت لیک‌لری گوج لندیرمه‌ک چرا یعنی ده بیر !

من بیر قارالیجک آرواد اختیارسیز ، اختیاریم او آوامین الینده دیر که ، منیم قیریلمیه‌جک احتیاجیمی دوز لندیره ، صاحب آدلانیر .

من هیچ وقت اونون عقیده‌سنین عکسینه دولانا بیلمرم و بیرده اوغول ، یاخشیدا دونوم ! آرواد عمومیتله ناقص عقل (!) اولدیغی ایچون ــ من ده بین ایشلر دالیسینجا گیتمگه یارامام .

حال بو که من دییرم من قادین‌لار تشکیلاتینا داخل اولام بو غیر ممکن دور . آخ‌جان نیه ؟

بونا گوره که آرواد گرک دورت دیوار ایچریسیندن ایشیگه چیخمایین بو شرط ایله بیزیم ایسه من (!) تا نامحرم اونون یوزینی گوره‌مه‌مین . ایندی ایسه ئوزون تصدیق ایله ، بو شرط‌لری گوزله‌مگه ، من دیین ایشلری یئرینه یئتیرمک اولارمی ؟

بونا گوره ده سنه آخیر دیشیرم دیرکه ، داها منیم ایچون بو جور سوزلردن دانیشماسان و عایله‌میزده دا گیتدیگیم یول‌لاری اوگرتمه‌یه‌سن بالاخره اگر بیر دفعه ده منیله بو باره‌ده دانیشسان سونومی حلال ایتمیه‌جگم .

گچمیش مرتجع حکومت‌لرین دوره‌سینده اجرا اولان استعماری سیاست‌لر آنا باجیلاریمیزین ایچریسینده آچی بیر تاثیر باغشلامیشدیر و اونلاری نه طرز ایله مشروع حق لریندن چیریب مقدرات‌لارینی خرافات الینه تاپشیرمیشلار .

بلی ؛ قادین‌لار ایچینده اولوم دیریم مسئله‌سی بو جور تعبیر اولوب بیده اولماقدادیر . حله ده آنا . لاریمیز تورکه‌شونات‌لارینا دوغونمه‌دن بیله خیال ایدیرلر که اونلارین وظیفه‌سی دورت دیوار ایچینده قالیب اجتماعه گیرمه‌مکدیر .

بیده آنالاریمیز اجتماعی حق و آزادلیق دان محروم اولماقی و انسانیت عالمینده روح‌سیز ، بیر موجود کیمی یاشاماغی اولارینه زندگانلیق پروگرامی قرار ویرمیشلر .

من ئوزل عقیده‌مجه آنامی تقصیر بیلمیرم زیرا تقصیر کار گچمیش عزت‌لی محیط ده دور که اونا زهرلی تربیت ویرمیشدیر .

ایندی گوره‌گ هابیله‌ده‌کی غلط تربیه و عایله مذهب و ایفا پیرده‌لری آلتیندا تحصیل اولموش مین‌لرجه بشرسیز و معناسیز تعصب‌لر آنا باجیلاریمیزین آراسیندان قالدیریلمالیمی ؟

آیا دنیانین گیدیشی اجازه ویریرمی که قادین‌لار ایله متمدن عالم آراسیندا قارا پرده‌لر یا محدود دیوارلار موجود قالیب اونلار علم و بیلیک منبع‌لریندن اوزاق دوروسونلار ؟

گمان ایدیرم ، هیچ بیر مدنی آدام بونا راضی اولا بیلمز .

زیرا هر بیر مدنی و ترقی سئون آدام بونا مومن دور که بو گون دنیا عجیب سرعتله تکمیل‌لشیر .

بو گون که بیز ده‌قیق ایره‌لی گیدن دنیا ایله آیاقلاشیب ئوزیمیزی تمدن دن گری ساخلاماق دونا گوره نهایت چالشمالیق و بو چالیشمالیق که بیزیم ایچون دنیا بویی آزاد یاشاماق و گیلیش سعادته مالک اولماغی بیزه ویریر ، اثنچه کیشی لرین قدرتیندن خارج دیر .

قارشیمیزداکی دوران آغیر اجتماعی وظیفه‌لر او وقت دوزگون ایفاء اولونار موفقیتله یاد چاتا بیلرکه آنا باجیلاریمیز چوره‌ده اولان قارا دیوارلاری اوچوروب و کمال جسارتله ایشیگه چیخسین قارداشلاریله برابر اجتماعی ایشلره انجام ویریسینلر .

بو نکته‌نی آنا باجیلاریمیز درک ایتمه‌لیدیرلر که اونلارین قول شکلنده یاشاماق‌لاری طبیعی بیر سوز دگیلدیر و بلکه بو منزلی اونلار اورتا قرن‌لردن قالما یادگارلاردیر که هر زمان استعماری سیاست‌لر اونی گوج‌لندیریب بو مرحله‌یه چاتدیرمیشدیر .

بیز اگر تاریخه مراجعه ایدیب بشرین ایلک دوره یاشایشی نظرده دوتساق ثابت اولاجاق دیر که او دوره‌ده زندگانلیق ایدمک ایستر کیشی ایستر ایسه قادین طبیعی بیر آزادلیغا مالک ایدیلر نهایت ایش ابزاری تکمیل‌لشدیکجه قادین‌لارین آزادلیقی تاپدالانیب آرادان گیتمشدیر لکن علم و تمدن عقلی ظاهر اولان گوندن قیدو اسارت زنجیرلری قیریلیب گچمیش رسم لره سون ویریلدی ، بو توتون تهرمش‌لری آرادان آپارماقلا بیلی قانون‌لار حیاته کچدی .

مدنیت قاپولاری قادین‌لارین اوزونه آچیلیب ابهام و خرافات پاره‌لاری اورتادان قالان قلمی چکیلدی .

نهایت مترقی تورک‌لرین قادین‌لاری بو آزادلیق دان استفاده ایده‌رک آرواد جنسی‌نین موجودیتین دونیه بیلدیلر .

اونلارین تکنیکی مخروطه‌لارده ، علم محفل‌لرینده هابیله محاربه جبهه‌لرینده شرکت ایتمک‌لری بیزیم قادین‌لاریمیز ایچون الهام‌دیر .

لازم گلیر آنالاریمیز سوومت اتفاقی و یا سایر مدنی تورک‌لرده قادین‌لارین حیاتی پست‌لارا مالک اولماق‌لارینا و اونلارین کیشی‌لرله اجتماعی و سیاسی احاطه دان یاردیم گوسترمک‌لرینه باخیب ئوز وظیفه‌لرین حس ایده‌لر . یالنیز او وقت مدنیت ساحه‌سینده بیلی انکشاف‌لارین عطه

بین الخلق مسئله‌لر — یازانی : لوپالف — ترجمه ایدن : ع . محمدکاری

« تازه » و « کهنه »

(بالکاندا)

*

اونلار سرحدی ترقه شمالی‌لار وجوده گلیرب و آلبانی تورپاقینا باسقینلار ایدیرلر . بو بحرکاتی عملیات انگلیس دولتی آلبانی نین مهیره‌وستانمیز قدیمی عنوان ایده‌رک آلبانی ایله سیاسی رابطه‌سینی قطع ایتدیلر و بو دولتین آلبانیه نسبت ده‌لاری و سحری اصطلاحی تجربه ایتمک ایستدی (رومی آزانسی نین خبرو یرویگینه گوره) لذا احسن علاقه‌لی فاروقیلاتماسینی گوروبکده یونان مرتجعلری طرفیندن داخلدا شدتله تعقیب اولونور . یوگسلاوی نین رسمی منابعین گوستردیگینه گوره انگلوساکسون دولتلری نین یوگسلاویایا نسبت ده رفتارلاری دوستانه اولماماق در .

بو ایکی دولت (امریکا انگلیس) بیر نئچه هفته‌لرده یوگسلاویایا یادداشتلار گوندرمیش و دولتی متفقلر کمیسیونیندان نماینده‌لرینی ایسته‌مه سینه گوره ملامت ایتمشلر قید ایتمک لازمدر که بو کمیسیون سرحدی زولیا ایالتی نین باره‌سینده (وایالت انگلیس‌لر طرفیندن اشغال اولمشدر) تحقیقات آپارماقا مامور اولمشدر ، لکن حقیقت بودور که یوگسلاوی نماینده‌لری اوروات قایتمشلار که آزاد انگلیس نظامی مقاماتینی تحریکاتیله فاشیست‌لر طرفیندن‌سلوون اهالیسی و حتی یوگسلاوی نماینده‌لری علیهینه تحریکلر باشلانیش و بوستانا آتیلمیشدر .

انگلیس و امریکانین وطن جبهه‌سنده تشکیل تاپان حکومته دال بادال ویردیکلری یادداشت‌لار آیدینجا گوستریر که اونلار یونانین ارتجاعی عنصرلری و فاشیست‌لریندن حمایت ایدیرلر .

همین بو سیاست رومانی باره‌سنده ده تعقیب اولمشدر . انگلیس و امریکا دولتلرینین تاریخی حرب‌لرین بیر حکومت قورولو هندا گلیش بو رومانی اشتراک ایتمه‌سی باره‌سنده ویردیکلری یادداشت‌لاری نه جور تعبیر ایتمک ؟

اونداان توتون که بو تاریخی حزبلر بین کاغانی بو گون هاموبا معلومدور .

رومانی مرتجعلری و ارتجاعی حزبلر لیدرلرینین ویردیکلری یالان خبرلره ، انگلیس و امریکا دولتلری رومانی حکومتینه تعرض ایتمگه باشلامیشلار . آنجاق الدالارق انگلیس و آمریکا دولتلری رومانی حکومتینین تورک لرین دموکراتلاشدیرماق ، باره‌سنده گوره‌دیگی تدابیرلره اعتراض ایتمیشلر .

اونلارحتی رومانی دولتنه حق ویرمیرلر که ، انتخاباتی بیر داخلی امر اولدیغی حالدا اکین ایشلری قورتاردیقدان سونرا همین اونین آخری ده ، اجرا ایدیلسین .

هنگری باره‌سنده دیمک لازمدر که انگلیس رادیو و مطبوعاتینین ملواکسی و ترانسیلوانیادا هنگری اقلیتی باره‌سینده یایدیقلاری یالان معلوماتلار و شایعه‌لردن یالنیز مقصدلری شووین ، بیر مبارزه یاراتیب و بیله‌لیکله بالکان ملتلرینین همکارلیق و بیرلیکلرینی پوزسینلار و اوروپانین جنوب شرقی تورک‌لرینین قورتولدوقلاری آزادلیق و دموکراسی بساطین بیر بیرینه ووروسینلار .

انگلوساکسون تورک‌لرین ارتجاعی مطبوعاتی اوتورک‌لر طرفیندن بالکاندا تعقیب اولونان امپریالیستی سیاستی جوربجور یالان و افتراله گیرلندک ایسته‌ییرلر . اونلار سوومت اتفاقی باره‌سینده هر تهمتدن مضایقه ایتمه‌ییرلر . سوومت اتفاقینین بالکان تورک‌لرینه قارشی قانونی و دوستانه سیاستی مرتجع‌لری غضبلندیرمشدور .

انگلوساکسون دولتلرین مامورلرینین بالکان تورک‌لرینه یاراتان جوان دموکراتیک حکومتلری رسوا ایتمگه چالیشمالاری و هاموی‌لاری انگلیس و امریکا دولتلرین سیاستنی افشا ایدیر و اونون ایچ اوزونی گوستریر . بالکان تورک‌لرینین ارتجاعی دسته‌لرینین فعالیتنده مشهور « بالکانیزاسیون » سیاستینین انعکاسنی گورویرک و اونلارین بالکان داخلنده قاریشیقلیق توره‌تمه تشبثلرینی ده دوشونوروک . لکن آرتیق بو سیاستین دوره‌سیندن چوخ کچمشدیر بالکاندا یارانان دوزگون اساسلار و دموکراسی و آزادلیغین پیشرفتی و بالکان دولتلرینین جدی و سارسیلماز بیرلیگی اوروپالیلارین بو شوم و لعنتی سیاستینی فنایه محکوم ایدیبدیر . سون

گلنه‌سی حتمی و قطعی دور .

بو حالیدا قید اولان سوزلری خلاصه ایدیب بنده تکرار ایدیریک که تورک میزین ترقی سی یولوندا چالیشمالی و بیر چالیشماقدا آنا باجیلاریمیز دان نهایت یاردیم گوزلیریک و ضمنا او باجی‌لاریمیزی ئوز حقوق‌لارینی ، آزادلیق‌لارینی دوشونه‌رک استعماری سیاست‌لر نتیجه‌سنده یارانمیش عاده‌لری آیاقلا‌مالا قادین‌لارین گلجک سعادتلرینین ، بو ورسیلی بوروب اونلارین آزادلیقی اوغروندا چالیشمالارینین انتظاریندا دوروشاق .

آذربایجان ادیب‌لری

وطن حقنده

عباس صحت

ملت ویرمه‌گن یادیگده ، یاشاردیغندا سنه
بوزوج دگیلمی ای ـ سن عملی خدمت وطنه ؟
آسانمین مردینه اولاد شرک اولمازمی ؟
آتانین حالی وطنیم اولسا ، اوغول سولمازمی
وطن اوغروندا گرک شخص فداکار اولسون ،
بئله موسمده ، یاتان کیمسه‌لره عار اولسون !

※ ※ ※

دشت چیکسه‌ده دیریکن ایتمی ،
آتمارام من وطن و ملتیمی !

※ ※ ※

ساحل‌لربان وطن اولادلاری‌نین یئرلردی ،
وطن ، امدادینه ایشده جاغیر هر فردی :
یالار اول ، اورتالاجیق ، یاکمک اتنالار داشدا ،
یا کندیب ایوده‌اوتور ، هرده لیک‌سال یاشدا ،
اردین ، یاشلی ، جوان ، زورلو ضعیف‌شاه گدا
هر کس ایشین گرک امکانی قدر بورجون ادا .
شب ، بلداده تاسف کم اوغلمیق یاندیرلار ،
تور ساچماقلا قوراتلیق گیجه‌نی یالدیزلار .

※ ※ ※

وطن

گوتلوم سون سه‌وگیلی محبوبی منیم ،
وطنیم دیر ، وطنیم دیر ، وطنیم !
منی خلق ایله‌میش اولجه خدا ،
سونرا ویرمیش وطنیم تورپاغا . . .
وطنیم ویردی منه نان و نمک ،
وطنی منجه اونوتماق نه دیمک ؟
آنا در هر کیشیه اوز وطنی . . .
بسله‌ییب سینه‌سی اوستنده منی .
سو بوجور کیم دولانیب قایم اولوب ،
او منیم سه‌وگیلی جانانیم اولوب .
ساخلارام گوزلریم اوسته اونو من ،
اولمروم الیدن اگیر گنه وطن !
وطنین نعمتی‌نی ایتیان اولماز .
نا خلف لر اولسا قربان اولماز !
وطن اجدادیمیزین مدفنی دیر ،
وطن اولادیمیزین مسکنی دیر ،
وطنین سه‌ومه‌ین انسان اولماز ،
اولسا اول شخصده وجدان اولماز .

فرقه خبرلری

میانادا

میانا ـ گومرود محله‌سی‌نین محلی قومیته‌سی تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن ۳ آی بوندان قاباق ۴۰ نفرلیک بیر سیاسی کورس تاسیس اولونمیشدی . بو کورسدا : سیاسی ، اقتصادی ، تشکیلاتی تاریخی ، اجتماعی و جغرافیائی درسلار تدریس اولونوردی معلم‌لرین جدیتی سایه‌سینده پروگرام مدا قید اولونان درسلر بوزده ۰ یوز جیانا گچیریلمیشدیر .

بونا گوره ایندی (قادرو) ـ لاریمیز چوخالیب ، گلجکده میانا قومیته‌سی بو جوانلاردان فرقه‌نی وظیفه‌لرده استفاده ایده‌جکدیر .

تبلیغات قومیسیونی ۱۳۲۵ ـ ۱۳۲۶ نجی ایل ایچون و قورسین سایینی آرتیرا جاقدیر گچمیش ده حاضرلانان (قادرو) لاریمیز ایندی فرقه ایشلری ایچون فعالیتلرمیز ایچهانشمیلر زنجان و میانادا بیزیم

بولداشلاریمیزدان لاریوهم ده گلدیلر ایچریسینده فرقه ایشلرینی محکم لندیریرگنده دورلر .

۶ نجی حوضه‌ده نمایش

مرداد آیینین ۱۱ ده ۶ نجی حوضه‌ده مشروطه‌نین ۴۱ نجی ایل دونومی مناسبتیله هلاهلی آهنگرینین رهبرلیگی آلتیندا بیر فعالیت ایله کونسرت نمایش ویریلمیشدر .

۸ نجی حوضه ده

جمعه گونی مرداد آیینین ۱۱ نده ۸ نجی حوضه‌نین هنرستری مدرسه‌سینده حوضه‌نین عضوایرات جوانلاری طرفیندن ایلک دفعه اولاراق اوچ پرده‌لی کونسرت و نمایش ویریلدی و تماشاده ۱۰۰۰ نفره یاخین تماشاچی اشتراک ایتمیشلردی . جوان هنرکار آکتورلر تماشاچیلر طرفیندن نئچه دفعه عدقلی آلقیش‌لارلا قارشیلانمیشلار و بو نمایش خلقیمیزین بیوک احساساتی ایله خاتمه تاپدی .

اوخوجیلاردان

لطفی اولونور روزنامه‌نیز یتیشمه‌دیکده و یا وقتینده ویریلمه‌دیکده تلفون واسطه سیله یا مکتوب وسیله سیله فورا اداره‌یه اطلاع ویریسینلر

دقت !

دفعه‌لرله اداره میز طرفیندن یازیچیلاریمیزا بیلدیریلدیکینه گوره ، گوندردیکلاری مقاله‌لری آیدین بیر خط ایله یازسینلار ، یئنه ده مراعات اولونمامیر ، بوندان سونرا مقاله‌لر مرتب بیر شکلده اولمازسا قبول اولونمایاجاقدر .

یازیچیلارا

اداره میزه ویریلن مقاله و شعرلر هیچ جهتله دالی ویریلمیه‌جکلر

جواد رکنی

نمونه‌وی کارخانه

افتخارایله آدین قید ایندیگیمیز آذربایجان توخوجو ظفر کارخانه سیدیر. حقیقتا بو کارخانه تک آذربایجان دا دگیل بلکه ایران داخلنده قورولوش اعتبارایله برنجی یئر دوتور. بو کارخانه بیرنجه آی مدتده قابل و ماهر استادلارین فعالیتی نتیجه سینده ایشه سالیندی. خلق میزین بیر حصه‌سینه ایشسیزلیکدن نجات ویرمک ایله برابر دیگر طرفدن ایسه یاخین زمانلاردا جوان اوغلان و قیزلاردان صنعتکار قادرلار حاضرلایب گلجکده خلقمیزه هرجور صنعتی خدمتلر ایده‌جکلری آشکار گورونمکده‌دیر. کارخانه‌نی تماشایه گلنلردن بیرسی بیله دییردی. (این کارخانه خیلی حیرت انگیز است) (داخل شدن ه میخواهد خارج شود) بلی دوغرودان‌دا چوق تعجب ایتمه‌لیدیر. داخل اولان شخصی هیچ وقت چیقماق ایسته‌میر. چونکه ایندی‌یه قدر بیزیم ئولکه میزده ینی اصول و موتور وسیله ایشله‌ین توخوجی ماشینلاری گورونمه‌ییب. فرق میزین قابیلیتلی‌لیگی سایه‌سینده تام آزادلق و حقوق برابرلیگینه نائل اولموش قادینلار فداکارلیق ایله ئوز قارداشلاری ایله برابر ایشله‌ییب و ایشلدیکلری صنعتی تئز بیر زمانده بنیسه‌ییلر.

کارگرلرین استفاده‌سی ایچون کارخانه‌ده بیوک و گوزل قولوب تشکیل ایدیلمیشدیر. بورادا همیشه علمی و سیاسی صحبتلر اولونمالیدیر. کارگرلردن تشکیل تاپمیش آکتورال هیئتی کارگرلر ایچون تیاتر ویره‌جکلر. همان قولوبدا کارگرلر ایچون معانی اولارق سینه‌ما سادا ویریله‌جکدیر. سوادسیزلیقلا جدی مبارزه آپاریلیر کارگرلر ایشدن چیخاندان سونرا درس اوخویورلار. کارخانه‌نین صحیه قسمتی اولدیقجا یاخشی قورولموشدور. کارخانه‌نین صحیه مدیری آقای دکتور بهروز کارگرلره مهربانجا سینا و بوردو لماداق معالجه ایدیر.

کارخانه‌ده تشکیل اولموش اوشاق باغچاسیندا کارگر قادینلارین اوشاقلارینی تربیه ایتمک ایچین بسلییب و یاتار ویریلیر کارگرلر ایچون چوق تمیز یمک خانه دوزه‌لمشدر.

اورادا هرجور خوراکلار تمیز و اوجوز قیمته ویریلیر.

کارگرلرین اقتصادی حالینی یاخشیلاشدیرماق ایچون و اوجوز قیمته جنسلر ساتماق مقصدیله کارخانه‌ده بیر مغازه آچیلمیشدیر.

کارگرلر اولدوقجا فداکار و جدیتله ایشله‌ییرلر. چونکه ایشلیه‌نلر یاخشی بیلیرلرکه بورا اونلارین ئوز کارخانه‌سیدیر. نه‌قدر جدیتله ایشله‌سه‌لر ئوز دولت وملتنه خدمت ایدیرلر. ایشسیزلیگین قاباغین آلماق ایچون کارخانه‌ده خصوصی جوراب شعبه‌سی تشکیل اولونوب او شخصلرین که ماشینلاری وار ایدی وئوزلری ایشسیز قالمیشدیلار ایندی بورادا ایشله‌ییرلر.

کارخانه‌نین مدیری ایالت انجمنینین عضوی و خلقمیزین سویملی شاعری آقای میر مهدی چاووشیدیر. او کارخانه‌نین انکشاف ایتمه‌سی و ینی ماشینلاری ایشه سالیب، ایشسیزلیگی آرادان آپارماق ایچون گئجه‌گوندوز یورولمادان اوستالارلا بیرلیکده ایشلمکده‌دیر. بوتون کارگرلر اونی بیر قارداش و بیر آتاکیمی سئویرلر. آز بیر مدتده فرقه‌میزین رهبرلیگی سایه‌سینده بو نمونه‌وی کارخانه بیوک نتیجه‌لر الده ایتمیش، خلقمیز صنایع ساحه‌سینده‌ده مهم قدملر گوتورمیش وئولکه‌میزده صنایع یاراتماق ایچون بئوره قویموشدور.

سراب اهالی‌سینین همتی

سراب قومیته‌سینین فعالیتی و اهالی‌سینین همتی نتیجه‌سینده ۷۹ قره یاخین انتخاباتدان سوادسیز. لیغی لغو ایتمکدن ئوتری سراب و اونون کندلرینده دایر اولان مدرسه‌لره هدیه ویریلمیشدیر

صادق ملکی و طالب هاشمی ۸ جریب یونجا یاریم دانگ

حسین هاشمی طرفیندن طاراق ۴ یونجا یئر

مهدی هاشمی طرفیندن کاریجان ۲۰ جریب توضیح ۱۸ جریب هاشمی و بیر جریب آقاقی

طالب و یوسف هاشمی طرفیندن چتوش ۶ جریب

صادق ملکی اکبر فرنی چتوقه‌ده ۶ جریب

بابا تنگری آغمیون

باباتنگری آغمیون بیر میز آتی

صندل بیر دستگاه بخاری

سید صادق‌ملکی ساقزچی بیر سیه‌یئر

پناه همت اردها بیر قطعه یئر جاده کارنده

شفیع نعمت اردها بیر قطعه یئر جاده کارنده

آذربایجان انیوورسیته‌سی

آذربایجان اونیورسیته‌سی ۱۳۲۶-۱۳۲۵ نجی تحصیل ایلی ایچون داوطلب قبول ایدیر.

اونیورسیته عجالتا ایکی فاکولته‌یه شاملدر.

الف ـ طب   ب ـ پداغوژی

پداغوژی فاکولته‌سی ۴ شعبه‌دن عبارتدر.

۱ ـ دیل و ادبیات.

۲ ـ تاریخ و جغرافیا.

۳ ـ فیزیک و ریاضیات.

۴ ـ شیمی طبیعیات.

طب فاکولته سینده تحصیل مدتی ۶، پداغوژی فاکولته سینده ۳ ایلدر.

داوطلبلر آشاغیدا قید اولونموش مدرکلری دارالفنون دفترینه تسلیم ایتمه‌لیدرلر.

۱ ـ کامل متوسطه تصدیقی ـ یا امتحان قبول جوازی.

۲ ـ هویت ورقه‌سی و اوچ نسخه سواد مصدق.

۳ ـ ۶ عدد عکس (عکس باش آچیق ۶ در ۴ ئولچوده)

قید ـ ۶ نجی متوسطه کلاسین قورتارانلار امتحانسیز و ۱۱ نجی کلاس (۵ متوسطه) و قیزلار و اوغلانلار دانشسرا سینی قورتارانلار. ایسه هر فاکولته‌یه عاید مخصوص قاردن امتحان ویرمک شرطیله قبول اولونورلار یوخسول عائله‌لردن اولان داوطلبلر و عالی نمره‌لره مالک اولان طلبه‌لر عمومی یاتاقخانه و نقدی مساعده‌دن استفاده ایده‌جکلر.

تبریزده عائله‌سی اولمیان و باشقا شهرلردن گلن داوطلبلر ایسته‌دیکلری صورتده معین حقوق تادیه ایتمکله عمومی یاتاقخانه‌دن استفاده ایده بیلرلر.

داوطلبلر ۱۳۲۵ نجی ایلین تیر آیینین ۱۰ ندان مرداد آیینین ۱۵ نه قدر ئوز مدرکلرین اونیورسیته دفترینه تسلیم ایتمه‌لیدرلر.

باشقا شهرلرده اولان داوطلبلر قید اولونموش مدرکلری پست وسیله‌سیله (۲ قبضه سفارشی شرطیله) مستقیما آذربایجان اونیورسیته‌سی آدرسینه گوندرمه‌لیدرلر.

آرتیق معلومات آلماق ایچون اونیورسیته دفتری هرگون ساعت ۹دان ۱۲یه و آخشام ساعت ۵دن ۷یه قدر مراجعه ایدنلری قبول ایدیر.

آذربایجان اونیورسیته‌سی

اداری اعلان

محترم آبونه چیلردن خواهش اولونور ئوز آبونه پوللارینی اداره دفترینه پرداخت ایتسینلر.

دنیا خبرلری

عراقدا

کرکوکدا کارگرلر ینی‌دن اعتصاب ایتمشلر و اعتصاب داحکومت اداره‌لری و کارخانه‌لر باغلانمیشدر.

فرانسه ده

پاریسده اولان آمریکا سفیر کبیری «کس‌بری» فرانسه‌نین «مارکو» ناحیه‌لرینده سیاحت ایتمکده در بو سیاحت «مارکو» ناحیه‌سی نفت معدنلرینین امتیازین الده ایتمکدن اوتری‌در.

اعلان

ایران گون کارخانه‌سی سهامی شرکتی؛ وثیقه ایله سهم صاحبلرینین اطلاعینه یئتیریر ۱۳۲۵ نجی ایلین مرداد آیینین آلتی سیندا تشکیل تاپان عمومی جلسه‌ده تصویب اولوب آلتی یوزمین تومن اوراق قرضه ساتماقیلان فعلی سرمایه‌ه آرتیرماغین یعنی شرکتین مجموع سرمایه‌سی بیر ملیون‌سکیزیوزمین تومنه چاغ اولسون ویئه‌ده همان عمومی جلسه‌ده مقرر اولوب اوراق قرضه‌نی آلانلار محسنات ایلینین آخرینده شرکتین منافعی سهم صاحبلاری ایله برابر ایلیک منفعتدن استفاده ایده‌بیلسینلر بیر صورتده که شرکتین ایلیک منفعتی یوزده اون ایکی‌دن آز اولا یا اینکه منفعت تحصیل ایلمه‌که موفق اولمیا شرکت موظفدور اوراق قرضه‌نی صاحبلارینه منفعتی یوزده اون ایکی‌یه قدر تامین ایلمه‌سین و نظر بونا که ارث یازیلمیش اوراقین آلماغی بیر معین مدته کیمی شرکتده حق تقدیم ویریلیب اونا بنا عموم سهم صاحبلاریندن تقاضا اولونور بو اعلانین انتشار تاریخیندن اون گونه قدر تبریزده وایکرمی گونه قدر آیری شهرلرده اولانلار شرکتین مرکزینه مراجعه وئوز سهم ورقه‌لرینی ارائه ویرمکدن ایله اوزلری بیر گوتلیک مدته تسلیم ایدیب اوراق قرضه‌دن استفاده ایتسینلر.

بیر صورتده که معین اولموش مدتین آخرینه قدر شرکتین طرفیندن اوراق قرضه‌نی آلماغا اقدام عمل گلمه شرکتین هیئت مدیره‌سی حقلی دورلار که اوراق قرضه‌نی ساتین و یا اینکه خواهش ایدن سایر اشخاصا ساتسونلار و شرکتین عملیاته ادامه ویرسینلر.

ش ۳۰۹   ایران گون کارخانه‌سی شرکتینین هیئت مدیره‌سی

اعلان

آذربایجان معارف اداره‌سی نزدینده، آذربایجان مدرسه‌لرینده روس دیلی تدریسی ایچون معلملر حاضرلاماق قورسی، مردادین ۱۲ سیندن باشلایاراق بیر هفته مدتینده هرگون، گون اورتاسیندان سونرا ساعت ۳ دن ۶ یه کیمی بئزلی شاغرلردن و روسجا سوادی اولانلاری قبول ایدیر. داوطلبلر هرجور اطلاعات آلماق ایچون قورسون مدیریتینه مراجعه ایتمه‌لیدرلر.

آدرس: ستارخان خیابانی ـ گنجیمیش «وطن یولوندا» اداره‌سی عمارتی.   ش ۲۰۴   ۳ـ۲   قورس مدیری ـ ع. فریبور

غفار کندلی «هریسچی»

من ئولوم

هارادادورلار؟

ـ نه خبر وار مشهدی!ـ ساغلیغین!ـ آز چوخ دیگیلن!

[لا اله الا الله] سحری یلدم کیمین اوزنه‌ور دوق لامذهب اوغلی لامذهب یاخامیزدان ال گوتوره‌جک ها! گیجه ایله یله که دیل اونی سوویرمایینداندان آلچی دوردور، منی گورمک همان باشلاییر نه خبر، نه خبر وار، خبر یوخدی، یوخدی، یوخدی! نه ساققیز کیمی یاپیشیب قویماق بیلمیرسن؟!

ـ من ئولوم مشهدی عمران! مه آجیقلانما، سنین خاطرینی که سن بیلیرسن چوخ سه‌ویرم، هرنه‌نه یامان دیسن ایله یله بارک الله دیرسن، کیشی! دانیشماقدا که یولیندان ده‌کله. آغزوا قورووود سیان! دی گورمک دنیادا نه‌وار نه یوخ.

ـ منی آنه ویررم ایاندیقووا منمدن نه‌ایسته‌ییرسن ولیریم. ابوجهل ابوجهل! قورساجاق بیر استکان چایی آغیز دادیندان ایچیم.

ـ مشهدی عمران! سنی آند ویررم دینووا تازه خبر نه‌وار اونی دی! بیز چوخ اوزاقدان دانشماق ایسته‌میرک.

ـ زلیرسن؟ بو خبر! منیم که بیزیم داشدان قلیندور، او قدر لامذهب لرین اوتوروب دوروبسان که هوشن آزیب ایشیدیب من سونرا باشلایاجاقسان گوله‌که، بیر نفر یوخدی منیم وسنین کیمی داغلارین قولاغیندان دوتوب دیسین: من یالان دیدیم، او یالان دیدی، اویریسی ئوزیندن توخیدی، هوادان سس آلان رادیو یالان دییر؟

ایندی که سوز آچیلدی قولاق آس: کچه‌رقت بوندان قاباق گیجه شام ییب یاتمیش یئردن گوردوم همسایه‌نین بیزیم حیاطه اولان پئنجره‌سی آچیلدی، حاجی علی آقا ایدی، منی سله‌دی مشهدی عمران. مشهدی عمران! آی قارداش تیز بورا گل... تئوبر یاراق دولما سیندان ال چکیب چورمک پاشیندان ایلقا قالخدیم، ئوزـئوزومه خیال ایله‌دیم گورمن نه‌وار نه اولوب، نه‌قدا اوز ویریب که حاجی منی بئله تعجیل چاغیردی، حتما بیر مهم خبر وار. ایاغیمین اوجو وایاشاق آلوب آلمامیش حیاطه چیخدیم اوشاقلارین والده‌سی قیشقیردی: مشهدی! هارا گیدیرسن؟ دولما دوندی، شام سوووردی. گئجه‌دن چوق کئچه‌ر اوشاقلار یاتیرلار. آی کیشی قایت چوره‌گین یئی، نه باشی‌دانلی‌سان حاجی آقا نه‌ییس ایکی آی بوندان قاباق حج منی یادینا سال‌ایردی.

قایت گل ایسوه...... اوشاقلارین والده‌سینین سوزنه قولاق آسمایب ئرزومرجیه چوماق حیاطدان ایتکه آتوب حاجی آقا گیلین قاپیلارینی دوگدوم قاپینی تاققیلدا تمامیش آزای بیر قیز قاپو دو گن! دیدی، کیشی لاپ قوتـومدان قورودوم، ایله بیر نامردین قیزی قاپونین دالیندا دورمیشدی. سوزین قباسی قاپونی آچیب یولنیجا سلام ایلدی، سلام علیک دی‌یب دیه‌میش تعمدیکیمدن ایلقیم به کاشان گئتدی، اوزوم اوستونده یئره قلاندم، لا اله الا الله دی‌یب بنظره لعنت ایتدیکمدن سونرا ایاقا قلخیب بالاجا قیزه قش گوز ایله‌دیم. اما شیطان قیز منیم بو حرکتیمدن چوخ، چوخ آجیقلانیب نه نه، نه سه ایله بیر قاراما نه‌مدن ووردی که آز قالدی باشیم خیرداکیبه کنجیمین قزانی بیوک قازانلارسین اوستونده‌ک یاپیشا گیردی، حاجی آقا اوشاقلان سله‌دی آی قیز! قاضیه قاپو دوگن کیم اولا! شیطان قیز حرصیندن بیر جواب ویرمه‌دی.

حیاطدان هرنه حورایدی ئوزومی دهلیزه سالدیم، آتیه یاخینلاشدیم گوردیم کیشی! رنگیم موم کیمی سارالیب دیلیم دوتار دوتماز بالله دیدیم.

حاجی منیم سسیمدن ایشیگه چیخدی، حاجی آقانی گورمک همان ایکی الیمی سینه‌م اوستنه قویوب ـ او یاتان سلام علیکم! ایدیب و تعظیم ایله‌دیم تا حاجی منی گوردی گولومسه‌ییب وعلیک السلام ایتدی.

ایران مشروطه انقلابی....

اول صفحه‌دن بقیه

حرمتلی مسلکداشلار! تاریخی حادثه‌لری خاطرلاماغین ایکی بویوک فایده‌سی واردر اولا بو واسطه ایله بیز کیچمیشلرین گوردیکلری بویوک و فیدا ایشلری اوگره‌نیب اونلاری گونده‌لیک مبارزه‌میزده سرمشق قرار ویریب ایره‌لی گیدیریک ثانیا او حادثه‌لرده نظره چارپان بویوک اشتباهلاری و اونلارین مستقیم و غیر مستقیم تأثیرینی حسابه آلوب اونلارین تکراریندن اوزوموزی ساخلاماغا گونده‌لیک خط حرکتیمیزی دوزه‌تمکله ایشلر. بیزده اوز ویره‌بیلن اشتباهلار. تکرارینین قاباغینی آلیریق.

مشروطه انقلابی وطنیمیزین قهرمان آزادیخواهلارینین گوردیکلری ایشلر و گوستردیکلری رشادتین قهرمان فداکارلیقلارین بیزه ایچون سرمشق اولدیغی هاموبه معلومدر. بونا بیز همیشه افتخار ایله دییب دوست و دشمنلره بیلدیرمیشیک. آنجاق آز دییلیب آز سویله‌نیب مشروطه انقلابی ایچینده داخلی دشمنلرینین استفاده ایتمه‌لرینه یول ویرمه‌سی مسئله‌سیدر بیز بو موضوعه آرتیق درجه‌ده اهمیت ویریریک حتی دییه بیلرم بو مسئله‌نین بیزیم ایچون‌ گونکی خطر کسبیزده گنیش دائره‌ده تأثیری اولابیلر.

مشروطه انقلابی تهراندا باشلایب آذربایجان اونی حیاته گیچیردی و تکمیل ایتدی. آذربایجان مجاهدلرینین قهرمانلیقی، ستارخانلارین محکم اراده‌سی اولماسا ایدی اول عین‌الدوله و سایر دربار مستبدلار و شاهزاده محمدعلی میرزا آزادلیق آثارینی تمامیله اورتادان آپاروب آزادیخواه و مشروطه طلب آدلانانلارین ریشه‌سینی کوکدن محو ایده‌جک‌ایدی ولی آذربایجان بو ارتجاعی حرکتین قاباغینی آلدی بونونلا بئله آذربایجانلیلارین مشروطه‌دن قازاندیقی عجبا نه اولدی ظلم، فشار، بدبختلیک، مستوفی چوره‌گی، شهرلرین برباد حاله دوشمه‌سی، کندلیلرین ژاندارم جلادلاری چکمه‌سی آلتینده ایزیلمه‌سی آذربایجانین مشروطه‌دن آلدیقی پاداش مگر بونلار اولماییبدرمی؟ هله آذربایجان تاسین مشروطه آلیندیقدان صونرا ایچاره ایران خلقی اوندان نه آلدیلار؟ ظن ایدیرم سیز مشروطه‌دن صونرا مستبدلرین مشروطه نامینه گوردیکلری جنایتکارانه ایشلری مندن داها یاخشی بیلیرسیز. مشروطه آلیندی لاکن آزادیخواهلار اونی ساخلاماسی ایچون بیر تدبیر گورمدیلر اونا گوره اوندان گوزلنیلن امید الده ایدیلمدی. بیزیم سوزوموزده بونین اوستینده‌در.

من بیزیم ملی نهضتیمیزله مشروطه نهضتینی مقایسه ایتمک ایسته‌میرم بو اوزون بیر مسئله‌در البته زمان دگیشدیگینه بیزیم نهضتیمیزین شکلی و هدفی دگیشمیشدر بونونله بیله هر ایکی نهضت آراسیندا بویوک بر شباهت واردر. فرقه‌میزین حومه اجلاسلارینین بیرینده یولداشلاریمیزدان بیریسی اوز نگرانلیغینی بو جمله ایله اظهار ایتدی.

«بیز بیر دفعه سلاح گوتوروب استبدادی سرنگون ایتدیک بیر نیچه آی خلق آزادلیق ایله اوز ایشلرینه مشغول اولدی، صونرا مستبدلار ماسقالارینی دگیشیب مشروطه‌چی اولماقلا بیزی اولکی حالا قایتاروب آزادلیغیمیزی یوزوب امین و امانلیغیمیزی الیمیزدن آلدیلار اولماسین که ایندیده بو اویون تکرار ایدیلسین»

بو سوزده بیر حقیقت واردر ولی اول دییملی‌یم که بیزیم یولداش همین بیر شی اونوتمیشدر اودا بیزیم فرقه‌میزدن عبارتدر. پولاددان محکم انتظامه مالک اولان فرقه بیر دوره‌ده مستبدلار بو چرکین آرزویه هیچ وجهله موفق اولا بیلمزلر و بیلمیه‌جکلر. اما سوز دیین سوزده بیر اونین معنا و اهمیتینی درک ایتمه‌میش دگیلک ایندی ایکی آی یاخیندر که بیز تهران ایله موافقتنامه امضاء ایتمیشیک تهران بیزیم ملی نهضتیمیزی دموکراتیک بیر نهضت آدلندیغینی رسمی صورتده اعلان ایتمیشدر. فرقه‌میزین نفوذی اسه بوتون ایراندا گوندن گونه آرتماقدادر بوتون ایران خلقی آذربایجاندان نجات گوزلدیگینی [illegible] مجلس قرارینه گوره گرک متفقلر ایرانی ترک ایتدیکدن کیمی اون بشینجی دوره‌نین انتخاباتینه شروع اولونا ایدی، بوندان علاوه هنوز بیزیم توخونان مسئله‌میز حل ایدیلمه‌میشدر دولت نماینده‌لری ایش سورو ندرمه و بوگون صباح سالماقدادرلار. تهراندا انتخابات کمیسیونیندا حرکت ایتمک ایچون گوندردیگیمیز نماینده انتخاباتین باشلاماسیندان مایوس اولوب مراجعت ایتدی. بونلارین هاموسی گوسترر که تهران هنوز بیزیم ملی نهضتیمیزین حقیقی معنی و ماهیت قدرتینی درک ایتمه‌میشدر.

بیز آقای قوام السلطنه‌نین حسن نیتنه ایناندیغیمیزی سویلمیشدیک هنوزده بو حسن نیتین خلافینه بیر حرکت گورمه‌میشیک لاکن ایش بیله گیدیرسه خلقین نگرانلیغی آرتار بو نگرانلیق اسه ایش ایچون فایدالی اولا بیلمه‌جگی معلومدر.

تهران گرک گوزلرینی یاخشی آچوب زمان و مکانی یاخشی تشخیص ویرسین. بیز ایران آزادیخواهلارینی صمیمیتله سویریک و اونلارین موفقیتلرینده بیزیم موفقیتیمیز بیلیرک لاکن بیزیم توز وجیزین ده بیر حاصیز واردر اونی اونوتماق اولماز.

«آذربایجانلیلار رشیددرلر. آذربایجانلیلار قهرماندرلر. آذربایجانلیلار توز نهضتلری ایله ایرانه نجات ویردیلر الخ»

هنوز تهران بیزه سوزلردن باشقا بیرشی ویرمه‌میشدر سوزدن [illegible] چیخماز دییه‌نلر عمل لازمدر متاسفانه بیز هنوز عمل آز گوروریک. بو ایسه متاسفانه بیزه مشروطه نهضتیندن آلینان آجی تجربه‌لری خاطرلادیر. بیز او تجربه‌لردن عبرت آلوب آلدیغیمیز آزادلیغی گوز بیگی کیمی قوروماغیق. متاسفانه بیز [illegible] چوخ ایتمه‌میشیک ایندی ایش وقتی‌در.

موافقتنامه‌دن صونرا آذربایجان مسلکنده گورولن ایشده بیطرفانه نظریله باخان [illegible] بیر خلقی گورول [illegible] تدریجی سیاستلر ایله [illegible] ساخلاماق وقتی کچمیشدر. [illegible] (حساب حساب است کاکا برادر). [illegible] بیز برنده [illegible] گرک نظرده دوتماق آذربایجانلی شیرین‌سوز [illegible] ایشتمیشدر و اولاردان آجی تجربه‌لر داها چوخ آلمیشدر. بو مرتجعلر و آزادلیق دشمنلری آیدین و آچیق صورتده توز [illegible] آتالاسینلار که بولارا اوقاراداندا دگلدر. آذربایجان فقط توز آزادلیغینی تامین ایتمک سایه‌سینده ایرانین استقلال و ایران جماعتینین آزادلیغینی تامین اولابیلر. آتالاریمیز مشروطه‌نی آلوب مستبدلرین الینه تاپشیردیلار یا [illegible] مستبدلر مشروطه‌نی اونلارین الیندن آلدیلار، بیز بو آجی تجربه‌دن درس عبرت آلدیق بیز آزادلیغی تامین ایتمک و جوره به جوره رنگارنگ و نوع بنوع قابلار آلتیندا قاباغا چیخان مرتجعلرین بورنینی ازمک ایچون اساسلی بیر سنگر وجوده گتیروب گرگین بیر سلاح تهیه ایتمگه موفق اولموشوق اودا قاتی و یورولماز مبارزه میدانیندا بویوب گوندن گونه بویوکلمکده اولان فرقه‌میزدن عبارتدر.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ایله بیر اساسدر که اونین واسطه‌سیله مشروطه انقلابینین فجیع خاتمه‌سی بیرداها تکرار ایدیلمه‌سینه امکان ویریلمیه‌جکدر.

مرتجعلرین گوردیکلری شیرین و دادلی یوخولار یوخدر مرور اولماسینلار آذربایجان دموکرات فرقه‌سینی یارادان آذربایجان خلقی یاشادیقجا آذربایجان آزادلیغینا اگری باخماق ایسته‌ین گوزلر ابدی اولاراق ایشیقدن دوشه‌جکدر.

آذربایجان آزادلیغی پایدار اولدیقجا ایران آزادلیغی‌نین بوغماق دا اولاسی ایشلردن دگلدر بونا گوره هاموموزین سه‌ویب و تکرار ایتدیگیمیز شعارلاری تکرار ایتمکله سوزومه خاتمه ویریرم.

یاشاسین آذربایجان دموکرات فرقه‌سی.

یاشاسین خلقیمیز.

یاشاسین خلقیمیزین بوتون ایران آزادلیغینی تامینی ایچون باشلادیغی بویوک دموکراتیک نهضتیمیز.

اعلان

سه‌شنبه گونی مشروطیت بایرامی مناسبتیله روزنامه‌میز نشر اولونمیاجاقدر.

فریدون بازرگان

مشروطه خاطره‌لریندن

ایکی قهرمان مجاهد

سعید سلماسی – حیدر عمواوغلی

ان قدیم انقلاب دوری و آزادلیق حرکاتین مرحله‌لرینده آذربایجان خلقی آزادلیق یولوندا ساییسیز قربانلار ویرمیشدر. بو هراقلی و شجاعتلی شخصلردن سعید سلماسی و حیدر عمواوغلی‌نی گوسترمک اولار. شانلی مشروطیت بایرامی قارشیسیندا بو قهرمانلارین شهامتلی و افتخارلا دولی حیاتلارینی خلقیمیزین نظرینه یتیرمک ایسته‌ییرم.

سعید سلماسی مشهدی خلیلین اوغلیدر. آذربایجانین بو قهرمان اوغلی ۱۳۰٦ نجی ایل حدودینده (قمری) سلماسدا آنادان اولموشدور. حیاتین ایلک دورینی دیلمقان شهرینده گیچیردیک او وقتکی مکتبلرده تحصیل ایتدیکدن صونرا آتاسی و آناسی‌نین باکوده بنده اولدوقلارینا گوره بو شهره مسافرت ایتمیشدر. روزگار تصادفیندن بو شهرده اوروج اوفلار، مشهور نشریات صاحبلریله آشنا اولموشدور. دموکرات اوروج اوف سعیدین مطبوعات واسطه‌سیله فکرینی ایشیقلاندیراراق اونی بیر دموکرات جوان حاضرلامیشدی صونرا بیر نچه مدت گیچیرمک، سلماس ادبی و مشهور آذربایجان شاعر و یازیچیسی محمود غنی زاده ایله بیرلیکده وطنه قاییتمیشدر. بوزمان سلماسدا آزادیخواهلارین ۱۴ نفرلیک قومیته‌لری واریدی.

سعید بو قومیته‌ده اشتراک ایتمه‌گه قدرتله باشلامیشدر. بو وقت محمدعلی میرزا تبریزده ولیعهد ایدی خائن عنصرلر محمدعلی میرزایا قومیته‌دن شکایت و جاسوسلیق ایتمیشدیلر. بونون اوزه‌رینده شاه جلادلاری قومیته‌نی تعقیب ایتمگه باشلامیشدیلار. قومیته آگاه اولاراق تز مجلسلری ترتیب ویریب و هر دفعه بیر ایوده. تز قورتولماقدان صونرا لازمی مسئله‌لری مطرح ایدیب و دانیشیقا باشلاییردی.

سعید ۱۸ یاشیندا بیر جوان ایکن مشروطه نهضتینده اشتراک ایتدی. مشروطه فرمانین تهرانی دیلمقانه چاتدی. جماعت بویوک مسجده گلدیلر. سعید اورادا حرارتلی و جوشقون احساساتله دولی نطق سویله‌دی.

بیر گون دیلمقان شهری ماکولیلار واسطه‌سیله محاصره اولندی. ماکولی عزت‌الله خان سالار ۷۰۰۰ آتلی و پیاده ۲ توپ ایله بو شهری اونون ۵ قاپیلی بویوک قلعه‌لرین تهدید ایدیردی. سالار مجاهدلره تسلیم اولماغی تکلیف ایتدیکده جوابینده غیرتلی خلق، شهامتلی مجاهدلر بیله جواب ویردیلر: بیز اسارت آلتینا گیتمه‌یه‌بیلمه‌ریک، بیز آزادلیق مجاهدی، مشروطه قربانلاری اولوب ویریلدا اولنه‌جگیک. سالار منجنیق گتیردن گول تهیه دوغرو هجومه گیچدی. رشادتلی مجاهدلرین مقاومتی قارشیسیندا گری چکیلمگه مجبور اولدولار نتیجه‌ده مجاهدلر فاتح اولوب استبداد اوردوسینی قووالاراق و توز تپه‌لری اونلارین یارالیلاری و جسدلریندان تمیزلدیلر. قهرمان فدائی آذربایجانین شجاعتلی اوغلی ۱۳۲٦ نجی ایلده تز خلقین آزادلیق اوغروندا شهید اولندی. سعید تز خلقینی سعادتی اوغروندا یورولماداخ چالیشمیشدر. اونون ۱۳۲۵ نجی ایلده [illegible] سعیدیه مدرسه‌سی آذربایجان معارف تاریخینده گورکملی صحیفه و پارلاق بیر عاملدر. آذربایجانین قهرمان اوغل‌لاریندان بیریسی‌ده حیدر عمو اوغلیدی. حیدر عمو اوغلی سلماسلی اولاراق و جوجوقلوق دوره‌سینی گنجه‌ده گیچیرمیشدی. آتاسی حاجی ملا علی گورکملی ادیب و مشهور تاجرایدی. بو جوان همان گنجلیگیندن انقلابچی بیر روحا مالک ایدی مشروطه زمانی او تبریزده خویدا و سلماسدا مستبدلرله مبارزه آپاردی مشروطه‌نین ایکنجی ایلینده تهراندا آذربایجانلیلار جمعیتی آدلی بیر انجمن یاراتدی.

اورادا چوخلی چالیشیب و انجمنی گوندن گونه ایره‌لی آپاردی. بونونله بئله ایرانلیلارین قفقازدا اولان اجتماعیون قومیته‌سیله ده رابطه ساخلاییردی. بو غیرتلی جوان محمدعلی شاهین استبداد و ظالمانه حرکتلرینه دوزه‌بیلمیه‌رک بیر دفعه اونی ترور ایتمک فکرینه دوشدی. توزی بومبا قاییریب محمدعلی شاه دوشان تپه‌یه سیاحت عزیمله کالسکه‌ده گیدرکن بومبالار منفجر اولدی. لیکن بو اقدام بیر اثر باعث اولماییب و شاه سلامت خلاص اولدی. (۱۸ اسفند – ۲۵ محرم ۱۳۲٦) شاهین اسرار نظمیه تروریچیلری آختاریردی. لیکن بو ایشده موفق اولابیلمیردی تا ٦ ربیع‌الاول ۱۳۲۷ ده حیدر عمو اوغلی‌نی ۳ نفر یولداشلاریله توقیف ایتدی. بو قهرمان محبسده اولارکن آزادیخواه انجمن و زمانه‌لرین جدی اعتراض اثرینده بیر هفته‌دن صونرا حیدر عمواوغلی و یولداشلاری محبسدن قورتاردیلار.

بو غیرتلی قهرمان مازندراندا محاربه‌ده اولدوغی زمان محمدعلی شاه اوردولارینین باشچیلاری طرفیندن تیرباران اولندی.

فرقه خبرلری

تبریز شهر قومیته‌سی حومه‌لرینین عمومی اجلاسلاریندا آلتی آی مدتینده حومه قومیته‌لرینده گورولن ایشلر حقینده گزارشلر..

اوچونجی حومه‌ده

چهارشنبه گونی مردادین ۹ ندا آخشام ساعت ۴ تمامدا ۳ نجی حومه قومیته‌سینین آلتی آی ایچرسینده گوردیگی ایشلر حقینده هیئت عامله، آکتیف عنصرلرین و حومه مسئوللارینین اشتراکیله عمومی گزارش کنفرانسی تشکیل تاپدی.

بو کنفرانسدا شهر قومیته‌سینین حرمتلی صدر معاونی آقای ولائی اشتراک ایتمیشلردر. کنفرانس آچیق اعلان ایدیلدیکدن صونرا آشاغیداکی قرار اوزره رایورتلار ویریلمگه باشلاندی تشکیلات شعبه‌سی مدیری آقای ایوب کلانتری سوز آلیب و آلتی آی مدتینده گوردیگی ایشلر حقینده گزارش ویردی.

تبلیغات شعبه‌سینین مسئولی آقای گویاهی حومه‌نین تبلیغاتی ایشلری حقینده گزارش ویردی.

مالی قومیسیونین مسئولی آقای نوبری توز گزارشینی ویردی و گزارشندن [illegible] آذربایجان بانکیندا ۳ نجی حومه آدینده ۲۱۳ نمره‌لی حساب آچیلماسینی قید ایتدی.

تفتیش قومیسیونونون صدری حاضر اولمادیغینا گوره آقای مهان زاده تفتیش قومیسیونی طرفیندن آلتی آیلیق گورولن ایشلر حقینده قیساجا گزارش ویردی گزارشلرین ایچرسینده تبلیغات شعبه‌سینین گوردیگی ایشلرین خلاصه‌سی آشاغیدا قید اولونور

الف – [illegible] آدیندا بیر دیواری روزنامه منتشر اولونور و ایندیه قدر ۸ شماره منتشر اولوبدر

ب – آکتورال هیئتی، خورد دسته‌سی و موسیقی درنگی یارانیب و نیچه دفعه افتخاری و حومه نمایشلر ویریلیب و مرتب صورتده بیلیجی گنجلر گیچیریلیب.

ت – شاعرلر و یازیچیلار درنگی تشکیل تاپیب و ایشه شروع اولنمشدر.

گزارشلری ایشیدندن صونرا رایورتلارین اطرافیندا یترلردن بحثلر و تنقیدلر باشلاندی.

صونرا آقای ولائی سوز باشلایب حومه‌نین تشکیلات شعبه‌سینی و تفتیش قومیسیونینین ایشینی کفایت قدرتجه اولمادیغینی بیلدیریب و تشکیلات قومیسیونین گنیشلنمه‌سینی و قومیسیونلارین تقویت اولونماسینی اداره ایتدی.

آقای ولائی دانیشدیقدان صونرا اکثریت آراء ایله آشاغیداکی قرارلار آلیندی.

۱ – حومه‌نین صدری آقای محمد حسین خورشیدی استعدادی اولمادیغینا گوره عزل اولونسون.

۲ – صدر معاونی آقای حسینقلی خورشیدی یاخشی ایشله‌دیکلرینه گوره تقدیر اولونسونلار.

۳ – قومیسیونلارین ایشلرینین یئرده قالماماسی ایچون شهر قومیته‌سی طرفیندن تقویت اولونسونلار.

۴ – گله‌جکده مرتب صورتده ایشلرین دوزگون گیتمه‌سی ایچون جدی تدبیرلر گورولمگی و هیئت عامله‌ده بنی‌لیک و هیئت عامله ایچون بیر نفر فعال، باجاریقلی و لایق صدر انتخاب ایتمک قراره آلیندی.

مشروطه بایرامی مناسبتیله

جمعه گونی مرداد آیینین ۱۱ نده ستارخان بایراقلی تبریز شهر قومیته‌سی طرفیندن، مشروطه بایرامینین ۴۰ نجی ایل دونومی مناسبتیله بوتون حومه قومیته‌لرینده طنطنه‌لی کنفرانسلار گیچیریلمیشدر.